

Václav Pačes
Hynek Beran

Složení NEK

Josef Bubeník

Vladimír Dlouhý

František Hrdlička (místopředseda)

Miroslav Kubín

Petr Moos

Petr Otčenášek

Václav Pačes (předseda)

Edvard Sequens

Vladimír Vlk

tajemník

Hynek Beran

Statut NEK

- Poradní orgán vlády ČR
- Plné jméno:
Nezávislá odborná komise pro posouzení energetických potřeb České republiky v dlouhodobém časovém horizontu
- Výsledky použitelné pro MPO, MV, MŽP, ERÚ a další subjekty
- Výsledky použitelné pro státní energetickou koncepci (SEK)
- Výsledky zveřejněny na www.vlada.cz

Historie NEK

- 24. 1. 2007 Založeno usnesením vlády č. 77
- 12. 9. 2007 Schválen statut a přiděleny prostředky usnesením vlády č. 1056
- 30. 9. 2008 Zpráva předána premiérovi
- 30. 10. 2008 Předána oponentura premiérových poradců (Oponentní rada jmenovaná premiérem)
- 24. 11. 2008 Veřejná oponentura a prezentace výsledků v AV ČR
- 22. 4. 2009 Zprávu vzala vláda na vědomí v usnesení č. 109
????

Motivy pro analýzu a doporučení

1. Snížit energetickou náročnost ČR.
2. Uspokojit rozvoj společnosti energií.
3. Motivovat k investicím do špičkových inovací a snížení emisí.
4. Omezit rizika spojená se zásobováním ČR energií.
5. Vzít v úvahu evropský kontext energetiky.

NEK posuzovala problematiku budoucího vývoje v oblasti energetiky z těchto hledisek:

- Ekonomického
- Ekologického
- Bezpečnostního
- Sociálních dopadů

Zásadní otázky

- Jak bude vypadat Česká republika v roce 2020, 2030, 2040 ... ?
- Jak bude vypadat EU? A jak svět?
- Spotřeba jednotlivých zdrojů a energie v jednotlivých segmentech
- Možnost substituce jednotlivých zdrojů energie:
  - » Topení uhlím nebo plynem?
  - » Doprava železniční nebo silniční?
  - » Biomasa pro výrobu elektřiny nebo jako palivo?
- Výstupy bilance nejsou jen technické jednotky:
  - » Stupeň nezávislosti České republiky
  - » Životní prostředí
  - » Sociální jevy, zaměstnanost, odborná úroveň praceschopného obyvatelstva

Odborné okruhy

- Bilance (analýza zdrojů a potřeb)
- Ekonomie, úspory
- Legislativa
- Bezpečnost síťových odvětví
- Technologie
- Výzkum

Východiska 1

- Časový faktor pro rozhodování
- Vysoká energetická náročnost našeho hospodářství
- Budoucnost českého uhlí
- Jaderná energetika
- Únosnost finanční podpory jednotlivým typům energie ze státního rozpočtu
- Ochrana klimatu
- Vymezení reálného potenciálu OZE
- Odborná infrastruktura (věda, školství, výzkum, průmysl)
- Mezinárodní kooperace při zavádění nových technologií

Východiska 2

- Zapojení do aktivit EU ve směru jednotné evropské energetické politiky
- Problém (kamionové) dopravy
- Přenosové systémy pro paliva i elektřinu
- Daňová politika
- Cenový vývoj v oblasti energie – včasná informovanost veřejnosti
- Legislativa chránící investory i spotřebitele
- Úspory energie a jejich vliv na vývoj spotřeby
- Stárnoucí výrobní kapacity a přenosové soustavy

Bilance

- Primární suroviny
  - » Uhlí
  - » Plyn
  - » Ropa
  - » Uran
  - » Obnovitelné zdroje (voda, vítr, Slunce, biomasa)
- Druhy energie
  - » Elektřina
  - » Teplo
  - » Energie na dopravu
- Spotřeba typů energie a primárních surovin
  - » Domácnosti
  - » Průmysl, zemědělství
  - » Doprava

Ekonomické a finanční otázky

- Prognóza základních makroekonomických parametrů
- Vývoj cen energie a primárních surovin
- Závislost růstu HDP a spotřeby energie
- Náklady na výrobu jednotlivých druhů energie v jednotlivých zdrojích
- Varianty energetického mixu a jejich ekonomické důsledky
- Export a import a jejich možné národohospodářské důsledky
- Predikce komparativních výhod české energetiky

Legislativa

- Vývoj legislativy EU a jeho dopad do národní legislativy
- Možnosti a očekávaný vývoj národní legislativy
- Nástroje národní vlády, regulace na úrovni národní a na úrovni EU
- Regulace a další nástroje státu na řízení odvětví
- Nástroje trhu, vliv státu na tyto nástroje a možnost nepřímého ovlivnění dalšího vývoje
- Energetická bezpečnost státu a možnosti řízení energetiky v krizových scénářích (spolupráce s komisí MZV)

Bezpečnost síťových odvětví

- Bezpečnost v oblasti ropy a plynu ve spolupráci s MZV
- Bezpečnost a zabezpečení elektrizační soustavy ČR
  - » Spolehlivost naší elektrizační soustavy v mezinárodním měřítku
  - » Možnosti lokálních a ostrovních provozů
  - » Zabezpečení stability soustavy při výstavbě nových zdrojů (větrné elektrárny, nové bloky v soustavě o velkém instalovaném výkonu)
- Problematika tepla
  - » Centrální zásobování teplem a jeho budoucnost
  - » Drobní spotřebitelé tepla, domácnosti
  - » Krizové scénáře (ve spolupráci s MV a MZV)

Základní priority České republiky pro spolehlivé zabezpečení energií jsou:

- Největší možná dosažitelná nezávislost na cizích zdrojích energie
- Využití domácích paliv, zejména hnědého uhlí a OZE, pro zásobování teplem jak centrálním, tak lokálním
- Bezpečnost zdrojů energie
- Únosná cena
- Ochrana životního prostředí
- Začlenění do celoevropského energetického systému

Doporučení 1

- Vláda by měla aktivně podporovat každé opatření, které povede k prohloubení konkurence na energetických trzích. Princip volného trhu by měl být realizován podle jasně stanovených pravidel (úprava legislativy).
- Tuto politiku by Vláda měla sledovat především v kontextu postupného vytváření jednotného energetického trhu v rámci EU.
- Vládě se doporučuje umožnit a usnadnit zahájení posuzovacích procesů produkce všech typů energie.
- Legislativa by měla být upravována v souladu s EU a pro podporu inovací.
- V této souvislosti se Vládě doporučuje vytvořit komisi složenou z energetiků, ekonomů, ekologů a odborníků specializovaných na problematiku veřejného zdraví k posouzení dopadů prolovení limitů těžby uhlí v severních Čechách.

Doporučení 2

- Domácí hnědé uhlí nebude v dlouhodobém horizontu k dispozici. Prolomení limitů těžby tento problém oddálí ale nevyřeší. Je třeba postupně nahrazovat uhlí bezpečnostně přijatelným a ekologicky únosným palivovým mixem.
- Producenti elektrické energie a tepla by se měli včas připravit na úbytek produkce uhlí po roce 2015 a nedostatek domácího uhlí po roce 2030.
- Teplárenství by se mělo více decentralizovat s lepšími možnostmi využití neuhelných zdrojů (OZE, plyn). Elektrárny by měly ponechat uhlí v maximální míře pro teplárenství.
- Vlášda by měla za prioritu považovat podporu procesů vedoucích k úsporám energií na vstupech i výstupech.
- Je třeba vypracovat krizové plány.

Doporučení 3

- Jaderná energetika představuje jednu z variant výroby elektrické energie a je důležitou součástí energetického mixu.
- Vlášda by měla podporovat výrobu energie z OZE, avšak s důrazem na minimalizaci tržních deformací.
- Vlášda by měla provádět aktivní politiku ochrany klimatu na domácí i mezinárodní úrovni. Má plnit závazky k ochraně životního prostředí včetně dotační politiky.
- Vlášda by měla využívat tranzitní elektrickou přenosovou síť k posílení pozic ČR na energetickém trhu.
- Vlášda by měla aktivně spolupracovat s partnery z EU a NATO při budování dalších přepravních cest ropy a zemního plynu do ČR a při propojování sítí (např. ve směru sever – jih).

Doporučení 4

- Vzhledem k nejistotě dodávek ropy a plynu z východu je třeba maximálně využít domácí zdroje, případně zdroje, které lze dlouhodobě v dostatečné míře skladovat. Z tohoto hlediska je důležité budování zásobníků plynu a ropy a využití potenciálu OZE a jaderné energetiky.
- Je třeba řešit problematiku dopravy.
- Je třeba řešit problematiku lidských zdrojů.
- Komise doporučuje, aby se dlouhodobými trendy zejména výzkumu nových technologií a koncepcí v energetice zabýval stálý odborný orgán. Doporučuje, aby vláda podpořila plánované vybudování Institutu aplikovaných věd, společného pracoviště Akademie věd ČR a ČVUT Praha, kde by tento orgán měl pracovat.

Hlavní společenské přínosy práce NEK

- Shromážděn unikátní odborný materiál
- Odideologizování a částečné odpolitizování debaty o energetické budoucnosti ČR
- Navázán mezioborový dialog
- Snaha o rovný přístup ke všem možným řešením a jejich objektivní hodnocení

Výstupy NEK

Zpráva První verze s nezpracovanými
oponenturami a novými poznatky

**Podkladové
materiály** Několik tisíc stran odborných textů a dat
o stavu energetiky v ČR, EU a ve světě

Tým odborníků s vazbami na celou energetickou
komunitu v ČR

Další činnost NEK?

- Oponentní posudek nebyl zapracován do konečné zprávy. Řada subjektů očekávala zahrnutí jejich připomínek.
- Nezpracovány: energetická „odolnost“ státu, třetí energetický balíček EU, vliv plynové krize.
- Nezpracován výhled nových technologií (atomové reaktory 4. generace, fotoreakce...)
- Překlad konečné zprávy do angličtiny

Děkujeme za pozornost!